

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 171 (XV) — Nr. 575

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 11 august 2003

SUMAR

	Pagina	Nr.		Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
Decizia nr. 297 din 8 iulie 2003 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 44 din Legea nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, republicată, cu modificările și completările ulterioare	2-4	36.	— Ordin al ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului pentru aprobarea Reglementărilor privind omologarea vehiculelor rutiere, a echipamentelor și a componentelor pentru vehicule rutiere, eliberarea cărții de identitate a vehiculelor rutiere, certificarea autenticității și identificarea vehiculelor rutiere — RNTR 7	9-13
Decizia nr. 305 din 10 iulie 2003 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 lit. c) alin. 2 din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare	4-6	8.	— Decizie a Comisiei centrale fiscale pentru aprobarea soluțiilor privind aplicarea unor prevederi referitoare la taxa pe valoarea adăugată și impozitul pe venit	14-16
Decizia nr. 306 din 10 iulie 2003 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 543/2002 privind grațierea unor pedepse și înlăturarea unor măsuri și sancțiuni, cu modificările ulterioare	7-8		★	
			Rectificări	16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 297**

din 8 iulie 2003

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 44 din Legea nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, republicată, cu modificările și completările ulterioare

Nicolae Popa	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Nicolae Cochinescu	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Lucian Stăngu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Ioan Vida	— judecător
Aurelia Popa	— procuror
Ioana Marilena Chiva	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 44 din Legea nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, excepție ridicată de Silvia Nicoleta Klein în Dosarul nr. 4.288/2001 al Tribunalului Sibiu.

La apelul nominal se prezintă autoarea excepției, reprezentată prin avocat Betinio Diamant, cu delegație la dosar, lipsă fiind celelalte părți, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, avocatul autoarei excepției solicită admiterea excepției așa cum a fost formulată în fața instanței de judecată, susținând că posibilitatea administratorului sau lichidatorului de a cere anularea actelor frauduloase încheiate de debitor în cei 3 ani anteriori deschiderii procedurii falimentului contravine prevederilor art. 15 alin. (2) și ale art. 41 alin. (2) din Constituție, întrucât prevăd posibilitatea anulării unui act juridic încheiat anterior dispoziției legale criticate. În subsidiar, solicită Curții Constituționale emiterea unei decizii interpretative, prin care să se constate că dispozițiile criticate sunt neconstituționale în măsura în care se aplică tuturor creditorilor, indiferent de data dobândirii creanței.

Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției ca neîntemeiată, având în vedere că dispozițiile legale criticate nu contravin principiului neretroactivității legii și nici dreptului de proprietate, invocând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale în materie, și anume Decizia nr. 106/2002.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 13 martie 2003, pronunțată în Dosarul nr. 4.288/2001, **Tribunalul Sibiu a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 44 din Legea nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, republicată, cu modificările și completările ulterioare.** Excepția a fost ridicată de Silvia Nicoleta Klein într-o cauză comercială având ca obiect soluționarea unei cereri de deschidere a

procedurii falimentului debitoarei Societatea Comercială „Prince” — S.R.L. din Mediaș.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că dispozițiile criticate contravin principiului neretroactivității legii, consacrat de art. 15 alin. (2) din Constituție, precum și prevederilor constituționale ale art. 41 alin. (2) teza întâi, întrucât prin aceste dispoziții s-a creat „o variantă sui generis de acțiune pauliană”, în cadrul căreia, conform art. 975 din Codul civil, creditorii pot să atace actele viclene făcute de debitor în prejudiciul drepturilor lor. Dispozițiile criticate cauzează un grav prejudiciu circuitului civil, prin posibilitatea desființării dreptului câștigat, în speță a dreptului de proprietate (având în vedere că se cere anularea unui contract de vânzare-cumpărare), și, totodată, prin posibilitatea de a cere anularea actelor respective de către persoane care nu erau creditori la momentul încheierii lor.

Autoarea excepției solicită, de asemenea, în ipoteza în care nu se constată neconstituționalitatea dispozițiilor criticate, emiterea unei decizii interpretative, în sensul că promovarea acțiunii prevăzute de art. 44 din Legea nr. 64/1995, republicată, să poată fi făcută numai în ipoteza în care există creanțe anterioare transferului de proprietate prin contractul atacat pe calea acțiunii pauliene.

Tribunalul Sibiu opinează că excepția este neîntemeiată, deoarece dispozițiile legale criticate cuprind măsuri de drept procesual menite, pe de-o parte, „să ofere un temei legal pentru acțiunea judecătorului-sindic, aplicabile la cazurile de fraudare a drepturilor creditorilor care nu sunt prevăzute în mod expres de lege”, iar pe de altă parte, să permită reîntregirea averii debitorului cu bunurile înstrăinate în mod fraudulos. Dreptul administratorului/lichidatorului judiciar de a introduce acțiune în anularea actelor frauduloase încheiate de debitor în ultimii 3 ani dinaintea deschiderii procedurii reorganizării judiciare sau a falimentului a fost instituit de legiuitor pentru a proteja interesele creditorilor, având în vedere că, anterior deschiderii procedurii falimentului, debitorul, încercând să fraudeze creditorii, ar putea încheia acte juridice cu cauză ilicită, pentru a sustrage anumite bunuri de la urmărirea creditorilor săi.

Potrivit dispozițiilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate. De asemenea, potrivit dispozițiilor art. 18¹ din Legea nr. 35/1997, cu modificările ulterioare, s-a solicitat și punctul de vedere al instituției Avocatul Poporului.

Președintele Camerei Deputaților apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece, așa cum a statuat Curtea Constituțională prin Decizia nr. 106/2002, dispozițiile criticate reprezintă norme de drept procesual, care prevăd posibilitatea exercitării dreptului

material la acțiune în nulitate, în temeiul unei cauze generale de nulitate, și anume cea prevăzută de art. 948 și 966 din Codul civil, în conformitate cu care „cauza, în înțelesul de scop, constituie una din condițiile de validitate a actului juridic, iar ilicitatea acestuia conduce la nulitatea sa“. Titularul unui drept fiind liber să îl exercite în limitele prevăzute de lege, astfel încât să nu aducă atingere drepturilor celorlalți titulari, ocrotite în mod egal de lege, se impune sancționarea abuzului de drept care conduce la încheierea actelor frauduloase, astfel încât dreptul de proprietate al celorlalți titulari să fie ocrotit potrivit art. 41 din Constituție.

Având în vedere că este vorba numai de desființarea actelor frauduloase, consideră că dispozițiile criticate nu contravin nici principiului neretroactivității legii, prevăzut de dispozițiile art. 15 alin. (2) din Constituție.

Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât, așa cum a constatat Curtea Constituțională prin Decizia nr. 106/2002, dispozițiile criticate nu contravin prevederilor constituționale.

În ceea ce privește susținerile autoarei excepției referitoare la presupusa încălcare a dreptului de proprietate al dobânditorului unui bun în condițiile prevăzute de dispozițiile criticate, apreciază că acestea sunt neîntemeiate, întrucât art. 44 din lege se referă la actele juridice frauduloase. Or, o acțiune în anularea unor asemenea acte va putea fi introdusă și fără existența unor dispoziții speciale în acest sens, pe baza principiului general de drept potrivit căruia fraudă afectează iremediabil valabilitatea unui act juridic (*fraus omnia corrumpit*). Prin dispozițiile criticate „legiuitorul nu a făcut altceva decât să circumscrie sfera condițiilor în care o asemenea acțiune poate fi formulată, inclusiv prin stabilirea unei limite temporale maxime (așa-numita *perioadă suspectă*) vizând acte juridice încheiate de debitor care pot fi atacate. În acest fel, s-a adoptat o măsură favorabilă atât debitorului, cât și terților cocontractanți, întrucât s-a eliminat pericolul incertitudinii care ar fi planat în ipoteza în care perioada suspectă ar fi fost indefinită“.

Avocatul Poporului consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece dispozițiile criticate nu sunt norme de drept substanțial, ci norme de drept procesual, întrucât prevăd condițiile de exercitare a dreptului material la acțiune în nulitate.

Cu privire la pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 41 din Constituție, apreciază că limitele și conținutul dreptului de proprietate sunt stabilite de lege și că, în consecință, sancționarea actelor frauduloase încheiate de debitor în dauna creditorilor săi se încadrează în limitele dreptului fundamental de proprietate. În situația admiterii acțiunii în nulitate, pârâțul nu pierde dreptul de proprietate asupra unui bun pe care l-a dobândit în mod legal, ci se consideră că nici măcar nu dobândește acest drept, având în vedere că actul prin care l-a dobândit este nul.

În ceea ce privește solicitarea autoarei excepției de a se emite o decizie interpretativă, apreciază că, potrivit dispozițiilor art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea nu se poate pronunța asupra modului de interpretare și aplicare a legii, ci numai asupra înțelesului său contrar Constituției.

Președintele Senatului nu a comunicat Curții Constituționale punctul său de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale președintelui Camerei Deputaților, Guvernului și Avocatului

Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 44 din Legea nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 608 din 13 decembrie 1999, cu modificările și completările ulterioare, dispoziții care au următorul conținut: *„Administratorul/lichidatorul poate introduce la tribunal acțiuni pentru anularea actelor frauduloase încheiate de debitor în dauna drepturilor creditorilor, în cei 3 ani anteriori deschiderii procedurii.“*

În susținerea excepției de neconstituționalitate, autoarea acesteia apreciază că prin dispozițiile legale criticate sunt încălcate următoarele prevederi constituționale:

— Art. 15 alin. (2): *„Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale mai favorabile.“*;

— Art. 41 alin. (2) teza întâi: *„Proprietatea privată este ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular.“*

De asemenea, autoarea excepției susține că și „Convenția Europeană a Drepturilor Omului prevede principiul garantării chiar a dreptului de proprietate, convenție care constituie la noi drept intern, tot potrivit Constituției“.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile art. 44 din Legea nr. 64/1995, republicată, prevăd dreptul administratorului sau lichidatorului judiciar de a promova acțiuni în anulare a unor acte frauduloase încheiate de debitor în paguba creditorilor săi, în cei trei ani anteriori deschiderii procedurii falimentului.

Dispozițiile legale criticate constituie o aplicare — în cadrul procedurii falimentului — a prevederilor art. 975 din Codul civil privind acțiunea pauliană, prin care se stabilește dreptul creditorului de a ataca actele frauduloase încheiate de debitor în dauna lor. Spre deosebire de titularii acțiunii pauliene (art. 975 din Codul civil), și anume creditorii, titularii acțiunii în anulare actelor frauduloase încheiate de debitor în dauna creditorilor săi (prevăzută de art. 44 din Legea nr. 64/1995, republicată) pot fi administratorul sau lichidatorul desemnat în cauză.

Ca și dispozițiile textului menționat din Codul civil, dispozițiile art. 44 din Legea nr. 64/1995, republicată, nu contravin principiilor consacrate prin Legea fundamentală, întrucât, potrivit art. 54 din Constituție, cetățenii trebuie să-și exercite drepturile și libertățile constituționale cu bunăcredință, fără să încalce drepturile și libertățile celorlalți. Or, art. 44 din Legea nr. 64/1995, republicată, sancționează tocmai reaua-credință în exercitarea de către debitorii a drepturilor lor, prin acte juridice încheiate în dauna creditorilor.

Pe de altă parte, dacă scopul părților contractante sau cel puțin al debitorului la încheierea actului juridic respectiv l-a constituit fraudarea creditorilor, atunci actul are o cauză ilicită, iar potrivit art. 966 din Codul civil, acesta nu poate avea nici un efect.

Având în vedere aceste considerente, Curtea constată că dispozițiile legale criticate nu contravin principiului neretroactivității legii și nici dreptului de proprietate, consacrate de prevederile art. 15 alin. (2) și ale art. 41 alin. (2) din Legea fundamentală.

În ceea ce privește solicitarea autoarei excepției privind interpretarea și aplicarea textului criticat, aceasta nu poate

fi primită, deoarece, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea nu se poate pronunța asupra modului de interpretare și aplicare a legii, ci numai asupra înțeleșului său contrar Constituției.

Față de cele mai sus arătate, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și 25 din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 44 din Legea nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, excepție ridicată de Silvia Nicoleta Klein în Dosarul nr. 4.288/2001 al Tribunalului Sibiu.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 8 iulie 2003.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiva

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 305

din 10 iulie 2003

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 lit. c) alin. 2
din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare**

Nicolae Popa	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Nicolae Cochinescu	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Lucian Stăngu	— judecător
Ioan Vida	— judecător
Aurelia Popa	— procuror
Doina Suliman	— magistrat-asistent șef

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 lit. c) alin. 2 din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare, excepție ridicată de Joița Vlădescu în Dosarul nr. 9.791/2002 al Judecătoriei Sectorului 3 București.

La apelul nominal răspund Joița Vlădescu, Gheorghe Vlădescu și Stela Vlădescu. Lipsește Marian Achim, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, părțile prezente solicită admiterea excepției pentru motivele invocate în fața instanței judecătorești.

Reprezentantul Ministerului Public, având în vedere jurisprudența în materie a Curții Constituționale, pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neînte-meiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 10 februarie 2003, pronunțată în Dosarul nr. 9.791/2002, **Judecătoria Sectorului 3 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 lit. c) alin. 2 din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Joița Vlădescu într-o cauză civilă ce are ca obiect soluționarea unui partaj de bunuri comune.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dispozițiile legale atacate aduc atingere prevederilor constituționale ale art. 16 alin. (2), art. 21, art. 24, art. 41 alin. (2) și ale art. 53 alin. (2), precum și celor ale art. 6 pct. 1 și ale art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și ale art. 1 din primul Protocol adițional la convenție, deoarece instituie o discriminare între coproprietari prin aceea că „cererile de partaj formulate de aceștia se timbrează diferit, în funcție de data introducerii cererii”, iar „coproprietarul-pârât nu are posibilitatea să se apere față de susținerile coproprietarului-reclamant decât contestând cele arătate în cererea introductivă și plătind taxa de timbru la valoarea contestată”.

De asemenea, susține că prin textul legal criticat se creează o inechitate între coproprietari, întrucât exercitarea dreptului la apărare nu „ar trebui condiționată de îndeplinirea anterioară a unei obligații fiscale”.

Instanța de judecată apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece, „atunci când partea contestă partea de contribuție la dobândirea bunurilor comune, acesteia îi revine [...] obligația de a achita taxa judiciară de timbru calculată la valoarea sumei contestate“.

Potrivit prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, iar în conformitate cu art. 18¹ din Legea nr. 35/1997, cu modificările ulterioare, a fost solicitat punctul de vedere al instituției Avocatul Poporului.

Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată. Astfel, referitor la neconstituționalitatea textului de lege criticat în raport cu prevederile constituționale ale art. 16 alin. (2), se apreciază că acesta „nu face nici o diferențiere între titularii cererii și nici nu permite, prin el însuși, plasarea vreuneia din părți mai presus de lege“. Referitor la înfrângerea art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, consideră că dispozițiile legale criticate nu aduc atingere principiului nediscriminării care „își găsește expresie, în raport cu criteriul averii — singurul care ar putea avea o oarecare incidență asupra prevederilor legale în discuție — pe de o parte, prin mecanismul însuși al timbrării la valoarea sumei contestate, iar pe de altă parte, prin reglementarea instituției asistenței judiciare, în Codul de procedură civilă“.

De asemenea, consideră că nu este întemeiată nici critica referitoare la încălcarea principiului constituțional privind accesul liber la justiție, consfințit în art. 21 din Constituție. Astfel, accesul liber la justiție nu interzice stabilirea taxelor de timbru în justiție, „atâta vreme cât stabilirea acestora respectă prevederile constituționale ale art. 138, conform cărora impozitele și taxele se stabilesc numai prin lege“.

În ceea ce privește art. 6 pct. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, se apreciază că nu conține prevederi exprese „în sensul interzicerii unor taxe pentru activitatea de judecată“.

Referitor la încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 41 alin. (2), raportate la art. 1 pct. 2 din primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, apreciază că nici aceste critici nu sunt întemeiate, întrucât „instituirea taxei de timbru nu afectează existența dreptului de proprietate și nici protecția acestuia“.

În sfârșit, în ceea ce privește art. 53 alin. (2) din Constituție, referitor la obligația asigurării unei așezări juste a sarcinilor fiscale, Guvernul apreciază că „această condiție nu este echivalentă, în mod necesar, cu egalitatea sarcinilor fiscale, ci presupune, în cazul taxelor judiciare, o participare proporțională cu efortul pe care îl implică realizarea de către stat, prin instanțele judecătorești, a serviciului public al justiției, căruia i se solicită soluționarea unor afaceri private“.

Avocatul Poporului, invocând jurisprudența în materie a Curții Constituționale, apreciază că dispozițiile legale criticate sunt constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului și cel al instituției Avocatul Poporului, raportul întocmit în cauză de judecătorul-raportor, susținerile părților prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 3 lit. c) alin. 2 din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 173 din 29 iulie 1997. Această lege a fost modificată și completată prin mai multe acte normative, dar nici unul dintre acestea nu privește dispozițiile art. 3 lit. c) alin. 2, care fac obiectul acestui dosar.

Dispozițiile legale criticate au următoarea redactare:

— Art. 3 lit. c) alin. 2: „*Acțiunile și cererile neevaluabile în bani se taxează astfel: [...]*

Separat de această taxă, dacă părțile contestă bunurile de împărțit, valoarea acestora sau drepturile ori mărimea drepturilor coproprietarilor în cadrul cererilor de mai sus, taxa judiciară de timbru se datorează de titularul cererii la valoarea contestată;“

În susținerea neconstituționalității acestui text de lege autorul excepției invocă încălcarea următoarelor prevederi constituționale:

— Art. 16 alin. (2): „*Nimeni nu este mai presus de lege.*“;

— Art. 21: „*(1) Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.*

(2) Nici o lege nu poate îngradi exercitarea acestui drept.“;

— Art. 24: „*(1) Dreptul la apărare este garantat.*

(2) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.“;

— Art. 41 alin. (2): „*Proprietatea privată este ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular. Cetățenii străini și apatrizii nu pot dobândi dreptul de proprietate asupra terenurilor.*“;

— Art. 53 alin. (2): „*Sistemul legal de impuneri trebuie să asigure așezarea justă a sarcinilor fiscale.*“

Autorul excepției invocă și încălcarea art. 6 pct. 1 și a art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și a art. 1 din primul Protocol adițional la această convenție, care a fost ratificată de România prin Legea nr. 30 din 18 mai 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 135 din 31 mai 1994.

Aceste dispoziții au următoarea redactare:

— Art. 6 pct. 1 din convenție: „*Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil [...].*“;

— Art. 14 din convenție: „*Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.*“;

— Art. 1 din primul Protocol adițional la convenție: „*Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea*

bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor.“

Examinând excepția, Curtea constată că asupra constituționalității dispozițiilor art. 3 lit. c) alin. 2 din Legea nr. 146/1997 s-a pronunțat prin numeroase decizii, precum Decizia nr. 183 din 16 noiembrie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 64 din 14 februarie 2000, Decizia nr. 103 din 6 iunie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 460 din 21 septembrie 2000, Decizia nr. 91 din 27 martie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 335 din 22 iunie 2001, și Decizia nr. 245 din 17 septembrie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 759 din 17 octombrie 2002, constatând că acest text de lege este constituțional.

Cu acele prilejuri Curtea a reținut că art. 3 lit. c) alin. 2 din Legea nr. 146/1997 stabilește numai obligația de plată a unei taxe de timbru, calculată la valoare, pentru acele părți care contestă prin cereri bunurile de împărțit, valoarea acestora sau drepturile ori mărirea drepturilor coproprietarilor în cadrul cererilor de mai sus, iar nu și pentru părțile care formulează excepții și apărări în sensul art. 115 din Codul de procedură civilă, în legătură cu cererea reclamantului. Acesta este și principiul general înscris în art. 1 din Legea nr. 146/1997, potrivit căruia numai acțiunile și cererile introduse la instanțele judecătorești, precum și cererile adresate Ministerului Justiției și Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție sunt supuse taxelor judiciare de timbru în mod diferențiat, după cum obiectul acestora este sau nu este evaluabil în bani, cu excepțiile prevăzute de lege; astfel fiind, nu se poate susține încălcarea dispozițiilor art. 24 din Constituție, întrucât, potrivit prevederilor constituționale ale art. 138, impozitele și taxele se stabilesc numai prin lege, iar taxele de timbru la care se referă autorul excepției sunt stabilite prin lege. Instituirea unei taxe de timbru pentru anumite categorii de cereri nu face nici o diferențiere între contribuabili, astfel încât nu sunt înfrânate prevederile art. 16 din Constituție și ale

art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

În ceea ce privește susținerea că textul legal criticat contravine art. 21 din Constituție, Curtea, prin Decizia nr. 103 din 6 iunie 2000, a reținut că accesul liber la justiție nu interzice stabilirea taxelor de timbru în justiție, fiind justificat ca persoanele care se adresează autorităților judecătorești să contribuie la acoperirea cheltuielilor prilejuate de realizarea actului de justiție. Regula este cea a timbrării acțiunilor în justiție, excepțiile fiind posibile numai în măsura în care sunt stabilite de legiuitor. Taxa de timbru este o modalitate de acoperire, în parte, a cheltuielilor pe care le implică serviciul public al justiției.

În legătură cu invocarea încălcării normei constituționale a art. 41 alin. (2), prin aceeași decizie Curtea a constatat că această critică nu poate fi primită, deoarece instituirea taxei de timbru nu afectează existența dreptului de proprietate și nici protecția acestuia.

Nici critica referitoare la încălcarea art. 53 din Constituție nu este întemeiată, deoarece, așa cum a statuat Curtea prin Decizia nr. 183 din 16 noiembrie 1999, aceste prevederi privesc obligațiile constituționale ale cetățenilor de a contribui la cheltuielile publice, astfel că dispozițiile art. 3 lit. c) alin. 2 din Legea nr. 146/1997 nu intră în conflict cu aceste prevederi constituționale.

În fine, referitor la înfrângerea prevederilor art. 6 pct. 1 și ale art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și celor ale art. 1 din primul Protocol adițional la această convenție, Curtea a constatat că obligația părților de a plăti taxe judiciare de timbru stabilite prin lege nu aduce atingere acestor articole, ci, dimpotrivă, creează premise pentru realizarea unui proces echitabil, deoarece taxele judiciare de timbru servesc unei mai bune organizări și funcționări a serviciului public de realizare a justiției. În acest sens s-a pronunțat Curtea Constituțională prin Decizia nr. 29 din 22 februarie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 460 din 21 septembrie 2000.

Deoarece nu au intervenit elemente noi de natură să justifice schimbarea jurisprudenței Curții, cele statuate anterior își mențin valabilitatea și în prezenta cauză.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 alin. (1) și (6) și al art. 25 alin. (1) și (3) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 lit. c) alin. 2 din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare, excepție ridicată de Joița Vlădescu în Dosarul nr. 9.791/2002 al Judecătoriei Sectorului 3 București.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 10 iulie 2003.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

Magistrat-asistent șef,
Doina Suliman

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 306

din 10 iulie 2003

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 543/2002 privind grațierea unor pedepse și înlăturarea unor măsuri și sancțiuni, cu modificările ulterioare

Nicolae Popa	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Nicolae Cochinescu	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Ioan Vida	— judecător
Iuliana Nedelcu	— procuror
Doina Suliman	— magistrat-asistent șef

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 543/2002 privind grațierea unor pedepse și înlăturarea unor măsuri și sancțiuni, cu modificările ulterioare, excepție ridicată de Pavel Marian Hurgui în Dosarul nr. 40/P/R/2003 al Curții de Apel Brașov — Secția penală, Călin Horia Oros în Dosarul nr. 226/2003 al Judecătoria Marghita și de Răzvan Constantin în Dosarul nr. 581/2003 al Tribunalului Brașov — Secția penală.

La apelul nominal lipsesc toate părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Curtea, având în vedere că excepția de neconstituționalitate ridicată în dosarele nr. 141C/2003, 152C/2003 și 160C/2003 are un conținut identic, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor.

Reprezentantul Ministerului Public, având în vedere art. 164 din Codul de procedură civilă, nu se opune conexării dosarelor.

Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 16 din Legea nr. 47/1992, republicată, coroborate cu cele ale art. 164 din Codul de procedură civilă, dispune conexarea dosarelor nr. 152C/2003 și 160C/2003 la Dosarul nr. 141C/2003, care este primul înregistrat.

Reprezentantul Ministerului Public, având în vedere că, ulterior sesizării Curții Constituționale, a fost adoptată Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2003 care a modificat dispozițiile legale criticate, în sensul îndepărtării soluției legislative neconstituționale, pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca devenită inadmisibilă.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Curtea de Apel Brașov — Secția penală, prin Încheierea din 14 februarie 2003, pronunțată în Dosarul nr. 40/P/R/2003, **Judecătoria Marghita**, prin Încheierea din 12 martie 2003, pronunțată în Dosarul nr. 226/2003, și **Tribunalul Brașov — Secția penală**, prin Încheierea din 11 martie 2003, pronunțată în Dosarul nr. 581/2003, **au sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 543/2002 privind grațierea unor pedepse și înlăturarea unor măsuri și sancțiuni, cu modificările ulterioare**. Excepția a fost ridicată de Pavel Marian Hurgui, Călin Horia Oros și Răzvan Constantin în cauze penale.

În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorii acesteia susțin, în esență, că textul legal criticat înfrânge dispozițiile constituționale ale art. 15 alin. (2), art. 16 și ale art. 20 alin. (1), precum și principiul *non reformatio in peius* consacrat în art. 372 și 385^b din Codul de procedură penală, deoarece creează un regim diferențiat între persoane condamnate prin hotărâri judecătorești definitive pronunțate până la data intrării în vigoare a legii și persoane aflate în curs de judecată, la data publicării legii, pentru fapte comise în același interval de timp.

Curtea de Apel Brașov și Judecătoria Marghita consideră că sunt întemeiate argumentele invocate de autorii excepției. În acest sens, apreciază că prevederea legală criticată „institue o inegalitate de tratament juridic a diferiților cetățeni condamnați pentru comiterea unor fapte penale, neexceptate de la grațiere, în intervalul de timp dinaintea intrării în vigoare a legii de grațiere”.

Tribunalul Brașov consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, însă nu procedează la suspendarea cauzei, ci o amână. Astfel, la termenul din 8 aprilie 2003, această instanță pronunță Decizia penală nr. 321/A, în care arată că autorul excepției nu mai insistă în susținerea acesteia, deoarece dispozițiile legale criticate au fost modificate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2003, soluția legislativă criticată fiind îndepărtată.

Potrivit prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate, iar în conformitate cu art. 18¹ din Legea nr. 35/1997, cu modificările ulterioare, a fost solicitat punctul de vedere al instituției Avocatul Poporului.

Președintele Camerei Deputaților apreciază că, potrivit dispozițiilor art. 23 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, republicată, excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă. În acest sens, arată că textul legal ce face obiectul excepției a fost supus și anterior controlului Curții Constituționale, care, prin Decizia nr. 86 din 27 februarie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 207 din 31 martie 2003, a admis critica de neconstituționalitate adusă acestuia.

Guvernul consideră că, în conformitate cu prevederile art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, excepția a devenit inadmisibilă, deoarece, ulterior sesizării Curții Constituționale, art. 8 din Legea nr. 543/2002 privind grațierea unor pedepse și înlăturarea unor măsuri și sancțiuni a fost modificat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2003, soluția legală criticată nefiind păstrată în noua redactare.

Avocatul Poporului, invocând dispozițiile art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, conform cărora Curtea Constituțională este chemată să se pronunțe asupra dispozițiilor dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, de care depinde soluționarea cauzei, consideră, de asemenea, că excepția de neconstituționalitate a devenit inadmisibilă, deoarece, ulterior sesizării Curții Constituționale, art. 8 din Legea nr. 543/2002 a fost modificat prin Ordonanța de

urgentă a Guvernului nr. 18/2003, soluția legislativă criticată nefiind păstrată în noua redactare.

Președintele Senatului nu a comunicat punctul său de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale președintelui Camerei Deputaților, ale Guvernului și cele ale Avocatului Poporului, rapoartele întocmite în cauze de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 8 din Legea nr. 543/2002 privind grațierea unor pedepse și înlăturarea unor măsuri și sancțiuni, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 726 din 4 octombrie 2002, dispoziții ce au avut următoarea redactare: „*Dispozițiile prezentei legi privesc pedepsele, măsurile și sancțiunile aplicate prin hotărâri judecătorești definitive pronunțate până la data publicării ei în Monitorul Oficial al României, Partea I.*”

În susținerea neconstituționalității acestui text de lege, autorul excepției invocă încălcarea următoarelor prevederi constituționale:

— Art. 15 alin. (2): „*Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale mai favorabile.*”;

— Art. 16: „*(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*

(2) Nimeni nu este mai presus de lege.

(3) Funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate de persoanele care au numai cetățenia română și domiciliul în țară.”;

— Art. 20 alin. (1): „*Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.*”

Curtea constată că, potrivit art. 25 din Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale, care prevede că, „*O dată legal sesizată, Curtea procedează la examinarea constituționalității, nefiind aplicabile dispozițiile referitoare la suspendarea, întreruperea sau stingerea*

procesului și nici cele privind recuzarea judecătorilor”, nu poate lua act de faptul că excepția nu mai este susținută de unul dintre autori, și anume Răzvan Constantin. Excepția de neconstituționalitate nu rămâne la dispoziția părții care a invocat-o și nu este susceptibilă de acoperire, nici pe calea renunțării exprese, la soluționarea ei, de către instanță.

Examinând excepția, Curtea constată că s-a pronunțat asupra constituționalității dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 543/2002 prin Decizia nr. 86 din 27 februarie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 207 din 31 martie 2003, și Decizia nr. 89 din 27 februarie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 200 din 27 martie 2003, statuând că acest text de lege este neconstituțional, deoarece „*limitează aplicarea legii la pedepse, măsuri și sancțiuni aplicate prin hotărâri judecătorești rămase definitive până la data intrării în vigoare a legii, excluzând pedepsele, măsurile și sancțiunile aplicate ulterior pentru fapte săvârșite până la această dată*”.

Ulterior publicării acestor decizii în Monitorul Oficial al României, a fost adoptată Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2003 pentru modificarea art. 8 din Legea nr. 543/2002 privind grațierea unor pedepse și înlăturarea unor măsuri și sancțiuni, ordonanță publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 224 din 3 aprilie 2003, prin care soluția legislativă neconstituțională a fost îndepărtată. Astfel, potrivit art. 8 din Legea nr. 543/2002, în noua sa redactare, aria de aplicare a legii se extinde asupra tuturor pedepselor, măsurilor și sancțiunilor aplicate pentru faptele săvârșite până la data publicării ei în Monitorul Oficial al României, Partea I. Ca urmare a modificării dispozițiilor de lege criticate, excepția de neconstituționalitate a rămas fără obiect.

Așa fiind, rezultă că, în temeiul dispozițiilor art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, potrivit căroră aceasta „*decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, de care depinde soluționarea cauzei*”, dispoziții coroborate cu cele ale art. 23 alin. (6) din aceeași lege, care prevăd că „*excepția este inadmisibilă, fiind contrară prevederilor alin. (1) [...]*”, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 543/2002 privind grațierea unor pedepse și înlăturarea unor măsuri și sancțiuni, cu care Curtea Constituțională a fost sesizată, a devenit inadmisibilă.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 alin. (1) și (6) și al art. 25 alin. (1) și (3) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 543/2002 privind grațierea unor pedepse și înlăturarea unor măsuri și sancțiuni, cu modificările ulterioare, excepție ridicată de Pavel Marian Hurgui în Dosarul nr. 40/P/R/2003 al Curții de Apel Brașov — Secția penală, Călin Horia Oros în Dosarul nr. 226/2003 al Judecătoriei Marghita și de Răzvan Constantin în Dosarul nr. 581/2003 al Tribunalului Brașov — Secția penală.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 10 iulie 2003.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

Magistrat-asistent șef,
Doina Suliman

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL TRANSPORTURILOR, CONSTRUCȚIILOR ȘI TURISMULUI

ORDIN

pentru aprobarea Reglementărilor privind omologarea vehiculelor rutiere, a echipamentelor și a componentelor pentru vehicule rutiere, eliberarea cărții de identitate a vehiculelor rutiere, certificarea autenticității și identificarea vehiculelor rutiere — RNTR 7

În temeiul prevederilor art. 17 alin. (1) și (2) din Ordonanța Guvernului nr. 78/2000 privind omologarea vehiculelor rutiere și eliberarea cărții de identitate a acestora, în vederea admiterii în circulație pe drumurile publice din România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 230/2003, ale art. 4 alin. (2) lit. b) și alin. (3) lit. e) din Ordonanța Guvernului nr. 44/1997 privind transporturile rutiere, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2000, cu modificările ulterioare, precum și ale art. 5 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 740/2003 privind organizarea și funcționarea Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului,

ministrul transporturilor, construcțiilor și turismului emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Reglementările privind omologarea vehiculelor rutiere, a echipamentelor și a componentelor pentru vehicule rutiere, eliberarea cărții de identitate a vehiculelor rutiere, certificarea autenticității și identificarea vehiculelor rutiere — RNTR 7, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Regia Autonomă „Registrul Auto Român” va duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 3. — Pe data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul ministrului lucrărilor publice, transportu-

rilor și locuinței nr. 1.007/2001 pentru aprobarea Reglementărilor și a metodologiei privind omologarea vehiculelor rutiere și eliberarea cărții de identitate a acestora, în vederea admiterii în circulație pe drumurile publice din România — RNTR 7, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 552 din 4 septembrie 2001.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare după 30 de zile de la data publicării.

p. Ministrul transporturilor, construcțiilor și turismului,

Ileana Tureanu,
secretar de stat

București, 5 august 2003.
Nr. 36.

ANEXĂ

REGLEMENTĂRI

privind omologarea vehiculelor rutiere, a echipamentelor și a componentelor pentru vehicule rutiere, eliberarea cărții de identitate a vehiculelor rutiere, certificarea autenticității și identificarea vehiculelor rutiere — RNTR 7

CAPITOLUL I

Obiectul și domeniul de aplicare. Abrevieri și definiții

1.1. Prezentele reglementări se referă la:

a) metodologia de acordare a omologării naționale de tip a vehiculelor rutiere construite în una sau mai multe etape, precum și a echipamentelor și componentelor acestora;

b) metodologia de acordare a omologării de tip CEE—O.N.U. pentru vehicule rutiere, echipamente și componente pentru vehicule rutiere, în conformitate cu:

— Acordul privind adoptarea de condiții uniforme de omologare și recunoașterea reciprocă a omologării echipamentelor și pieselor vehiculelor cu motor, încheiat la Geneva la 20 martie 1958, la care România a aderat prin Decretul nr. 371/1976, cu modificările ulterioare; și

— Acordul privind adoptarea de reglementări tehnice mondiale aplicabile autovehiculelor, precum și echipamentelor și componentelor ce pot fi montate și/sau utilizate pe autovehicule, încheiat la Geneva la 25 iunie 1998, la care România a aderat prin Legea nr. 97/2002, denumite în continuare *acordurile de la Geneva*;

c) metodologia de acordare a omologării individuale pentru vehiculele rutiere;

d) metodologia de eliberare a cărții de identitate a vehiculului;

e) metodologiile de efectuare a operațiunilor de certificare a autenticității și de identificare a vehiculelor rutiere în vederea înmatriculării.

1.2. Omologarea se acordă pentru următoarele vehicule:

1.2.1. autovehiculele complete sau incomplete, destinate traficului rutier, având cel puțin 4 roți și o viteză maximă constructivă mai mare de 25 km/h, precum și remorcile acestora;

1.2.2. tractoarele agricole și forestiere pe roți, având cel puțin două axe și o viteză maximă constructivă cuprinsă între 6 și 40 km/h;

1.2.3. autovehiculele cu 2 sau 3 roți, având roți jumelate sau nejumelate, destinate circulației pe drumurile publice, precum și cvadriciclurile. Sunt exceptate:

a) autovehiculele având o viteză maximă constructivă care nu depășește 6 km/h;

b) autovehiculele destinate să fie conduse de către un pieton;

c) autovehiculele destinate să fie utilizate de către persoane cu handicap fizic — scaune rulante;

d) autovehiculele destinate competițiilor sportive organizate pe drumurile publice sau în afara acestora;

e) autovehiculele concepute în special pentru utilizarea în afara drumurilor publice și pentru activități recreative;

f) bicicletele echipate cu un motor electric auxiliar de o putere nominală continuă maximă de 0,25 kW, a cărui alimentare este redusă progresiv și în final întreruptă atunci când vehiculul atinge o viteză maximă de 25 km/h sau mai devreme în cazul în care ciclistul se oprește din pedalat;

1.2.4. mașini autopropulsate pentru lucrări care păstrează caracteristicile de bază ale unui tractor agricol sau forestier, pe roți și având o viteză maximă constructivă care depășește 6 km/h.

1.3. În cuprinsul prezentelor reglementări se utilizează următoarele abrevieri:

— CIV — Cartea de identitate a vehiculului;

— Certificatul de conformitate — certificatul de conformitate al vehiculului cu tipul/variante/versiunea omologat(ă);

— Certificatul de omologare națională de tip — certificatul de omologare națională de tip pentru circulația pe drumurile publice;

— CEE—O.N.U. — Comisia Economică pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite;

— CEE — Comunitatea Economică Europeană;

— CE — Comunitățile Europene;

— Convenție de supraveghere — Convenția de supraveghere încheiată între Regia Autonomă „Registrul Auto Român” și solicitantul omologării de tip în vederea verificării de către RAR a conformității produsului comercializat cu cel omologat;

— RAR — Regia Autonomă „Registrul Auto Român“;

— RNTR-1 — Reglementări privind certificarea încadrării vehiculelor rutiere înmatriculate în normele tehnice privind siguranța circulației rutiere, protecția mediului și folosința conform destinației, prin inspecția tehnică periodică;

— RNTR-2 — Reglementări privind condițiile tehnice pe care trebuie să le îndeplinească vehiculele rutiere în vederea admiterii în circulație pe drumurile publice din România;

1.4. Termenii următori se definesc astfel:

— *chemarea vehiculelor* — notificarea deținătorilor vehiculelor în vederea prezentării acestora pentru remedierea, pe cheltuiala constructorului sau a reprezentantului autorizat al acestuia, a neconformităților sistematice și majore constatate la vehiculele livrate, ulterior eliberării certificatului de omologare națională de tip, neconformități care afectează grav siguranța rutieră și protecția mediului;

— *directive-cadru* — directive ale Uniunii Europene care prevăd condițiile de omologare de tip a unui vehicul în ansamblul său, după cum urmează:

a) 70/156/CEE pentru vehiculele precizate la pct. 1.2.1;

b) 74/150/CEE pentru vehiculele precizate la pct. 1.2.2;

c) 92/61/CEE sau 2002/24/CE, după caz, conform prevederilor din RNTR 2, pentru vehiculele precizate la pct. 1.2.3;

— *dosarul produsului* — documentația pe care solicitantul omologării naționale de tip trebuie să o depună o dată cu cererea oficială de omologare națională de tip;

— *importator autorizat* — persoana juridică română împuternicită de constructorul extern sau de un distribuitor extern al său, dacă acesta are dreptul să o facă, să activeze pe piața românească și care are dreptul să solicite omologarea națională de tip a vehiculelor importate și fabricate de constructorul în cauză;

— *număr de identificare a unui vehicul (VIN)* — combinație structurală de caractere atribuite unui vehicul de constructorul său în vederea identificării (SR ISO 3779:1996);

— *formular tip* — imprimatul care se completează în vederea întocmirii unui document.

1.5. Termenii vehicul, autovehicul, tip, variantă, versiune de vehicul, tractor agricol sau forestier, mașină autopropulsată pentru lucrări, cvadriciclu, sistem, componentă și entitate tehnică independentă sunt cei definiți în RNTR 2.

1.6. Condițiile tehnice care se aplică la omologarea vehiculelor rutiere, echipamentelor și componentelor pentru vehicule rutiere sunt cuprinse în Reglementările privind condițiile tehnice pe care trebuie să le îndeplinească vehiculele rutiere în vederea admiterii în circulație pe drumurile publice din România — RNTR 2, aprobate prin Ordinul ministrului lucrărilor publice, transporturilor și locuinței nr. 211/2003.

CAPITOLUL II

Metodologia de acordare a omologării naționale de tip pentru vehiculele rutiere în vederea admiterii în circulație pe drumurile publice din România, precum și a echipamentelor și componentelor acestora

2.1. *Omologarea națională de tip* reprezintă procedura prin care RAR certifică conformitatea unui anumit tip de vehicul rutier nou, fabricat, importat sau introdus în țară de regulă pentru comercializare, precum și a echipamentelor și componentelor acestora cu cerințele prevăzute în RNTR 2.

2.2. Omologarea națională de tip se acordă numai persoanelor juridice române, în calitate de constructor, reprezentant autorizat al acestuia sau importator autorizat.

2.3. Dacă o altă persoană juridică română, autorizată ca reprezentant legal al aceluiași constructor de vehicule, pentru același tip de vehicul, importă mai mult de 10 bucăți de acest tip, ea poate, de comun acord cu persoana juridică deținătoare a omologării, să primească CIV. În cazul în care solicitantul nu a obținut acordul persoanei juridice deținătoare a omologării, acesta poate solicita și poate obține o extindere a omologării tipului respectiv de vehicul din partea RAR.

2.4. Omologarea națională de tip a vehiculelor rutiere se acordă de RAR dacă se constată, prin verificări efectuate pe baza RNTR 2, conformitatea acestora cu cerințele reglementării menționate, în vigoare la data prezentării vehiculelor la omologare.

2.5. Omologarea de tip pentru circulația pe drumurile publice se acordă în condițiile pct. 2.2—2.4, pe baza dosarului produsului întocmit de solicitantul omologării și a verificărilor efectuate pentru certificarea conformității vehiculelor rutiere cu RNTR 2. În funcție de tipul omologărilor CEE/CE și/sau CEE—O.N.U. deținute de vehiculul în cauză și de conținutul dosarului, RAR va informa solicitantul cu privire la lista încercărilor și a verificărilor la care va fi supus vehiculul ce se dorește a fi omologat.

2.5.1. Dosarul produsului conține:

a) copie de pe certificatul de înmatriculare la registrul comerțului al solicitantului;

b) copie de pe documentul prin care constructorul, dacă este cazul, împuternicește solicitantul omologării de tip;

c) copie de pe certificatul sistemului de urmărire a calității sistemului de producție (în cazul în care nu există se va completa un chestionar de evaluare preliminară a calității sistemului de producție, în baza căruia RAR va efectua un audit de produs);

d) lista cu toate certificatele de omologare CEE/CE sau CEE—O.N.U. a produsului ce se dorește a fi omologat;

e) copii de pe certificatele de omologare CEE/CE sau CEE—O.N.U. a produsului (în forma completă: comunicare, raport de încercări, specificație tehnică și desene, după caz);

f) desenul plăcuței fabricantului, cu explicitarea datelor inscripționate, explicitarea semnificației caracterelor din numărul de identificare a vehiculului (V/N), desenele cu amplasarea mijloacelor de identificare (dacă nu sunt prezentate ca anexa la certificatele de omologare CEE/CE sau CEE—O.N.U.).

g) specificația tehnică în limba română a produsului ce se dorește a fi omologat;

h) certificatul de conformitate în original, cum este definit de directivele-cadru;

i) manualul de utilizare în limba română.

2.6. În cazul solicitării de omologare a mai multor variante/versiuni ale aceluiași tip, dosarul produsului trebuie să cumuleze toate caracteristicile tehnice ale vehiculelor respective, din care să reiasă clar diferențele dintre acestea în ceea ce privește datele ce se înscriu în CIV. În vederea certificării conformității, RAR va stabili unul sau mai multe vehicule reprezentative ce vor fi prezentate la verificări și va acorda număr de certificare de omologare națională de tip, generându-se numere de omologare pentru fiecare variantă/versiune de vehicul pentru care s-a solicitat omologarea.

Vehiculele care sunt omologate în conformitate cu directivele-cadru ale Uniunii Europene se vor omologa național de tip în următoarele condiții:

— se furnizează RAR certificatul de omologare CE de la ediția de bază până la ultima extensie în vigoare și cu anexele aferente: III, IV și VIII, după caz, în cazul Directivei 70/156/CEE; I, II și VII, după caz, în cazul Directivei 2002/24/CE (sau II în cazul Directivei 92/61/CEE), respectiv I și II cap. B și cap. C, partea 2, după caz, în cazul Directivei 74/150/CEE; se adaugă desenele/fotografiile cerute de anexele menționate, dacă este cazul;

— se prezintă certificatul de conformitate CE, în original, personalizat pe un vehicul din tipul/variante/versiunea ce se dorește a fi omologat de tip.

Dacă aceste condiții, precum și cele de la pct. 2.5.1. lit. a)—d), f), g) și i) sunt îndeplinite, omologarea națională de tip se acordă fără prezentarea vehiculului.

Vehiculele pentru care nu se poate prezenta certificatul de conformitate CE vor fi tratate ca orice alt vehicul pentru care s-au emis certificate de omologare pentru anumite sisteme, componente și entități tehnice independente și vor fi supuse unor verificări ce se vor stabili de către RAR (a se vedea pct. 2.5). Pentru aceste vehicule, precum și pentru celelalte de altfel, se vor prezenta toate certificatele de omologare conform listelor anexate în RNTR 2.

2.7. Dacă se constată că vehiculul corespunde condițiilor tehnice precizate de RNTR 2, RAR emite certificatul de omologare națională de tip. În baza certificatului de omologare națională de tip se emit CIV către solicitantul omologării.

2.8. Certificatul de omologare națională de tip are valabilitate nelimitată, cu excepția omologărilor de tip acordate pe bază de derogare în condițiile stabilite de RNTR 2.

Modificările datelor tehnice inițiale de omologare ale vehiculului impun obținerea extinderii omologării sau a unei omologări noi.

Dacă prin prevederile RNTR 2, datorită introducerii unor condiții tehnice noi, se impune interzicerea primei

înmatriculări, certificatul de omologare națională de tip își pierde valabilitatea și nu se mai pot acorda CIV.

2.9. Pe durata valabilității certificatului de omologare de tip verificările efectuate în vederea certificării conformității vehiculelor comercializate cu documentația care a stat la baza omologării în cauză se execută de RAR în baza Convenției de supraveghere.

Solicitantul omologării naționale de tip poate cere acordarea unui număr limitat de CIV anterior obținerii omologării naționale de tip. Acestea vor putea fi eliberate după maximum 5 zile lucrătoare de la data prezentării vehiculului la RAR, timp necesar pentru finalizarea verificărilor de conformitate în vederea completării datelor înscrise în CIV.

Dacă se constată neconformități ale tipului de vehicul, se vor efectua verificări suplimentare pentru atestarea încadrării caracteristicilor vehiculului în cerințele RNTR 2. În cazul în care neconformitățile constatate sunt remediate de solicitantul omologării, pentru a se putea obține certificatul de omologare națională de tip, solicitantul omologării va fi obligat să rezolve totodată și neconformitățile constatate la vehiculele pentru care a obținut un număr limitat de CIV. În acest caz, în vederea eliberării în continuare a altor CIV, solicitantul omologării naționale de tip trebuie să prezinte la RAR documentele care să ateste chemarea vehiculelor de la clienți pentru remedierile impuse.

2.10. Extinderea omologării de tip pentru circulația pe drumurile publice se poate acorda în cazul în care vehiculul este o variantă constructivă a unui tip/variantă/versiune de vehicul care a obținut de la RAR omologarea națională de tip.

În toate cazurile de solicitare a extinderii omologării naționale de tip vehiculele trebuie să corespundă RNTR 2 în vigoare la data prezentării la omologare a vehiculului pentru care se cere extinderea omologării.

2.11. RAR nu va acorda omologarea națională de tip dacă se constată că producătorul nu are stabilite condițiile pentru asigurarea repetabilității în producția de serie a caracteristicilor și a performanțelor vehiculului prezentat la omologare.

2.12. În cazul în care la controlul efectuat la constructurul vehiculului sau la vânzător, în baza prevederilor legale în vigoare, se constată neconformități, RAR poate impune solicitantului omologării naționale de tip măsuri privind sistarea comercializării și/sau retragerea lotului respectiv de vehicule, cu interdicția comercializării sau a folosirii până la remediere ori retragerea din circulație a vehiculelor.

2.13. Prevederile prezentului capitol se aplică și în cazul omologării naționale de tip a componentelor și echipamentelor noi destinate a fi montate pe vehicule rutiere.

CAPITOLUL III

Metodologia de acordare a omologării de tip CEE—O.N.U. a vehiculelor rutiere, echipamentelor și componentelor pentru vehicule rutiere

3.1. Omologările de tip CEE—O.N.U. se acordă în conformitate cu prevederile acordurilor de la Geneva.

3.2. În vederea eliberării certificatelor de omologare de tip CEE—O.N.U. a vehiculelor rutiere, echipamentelor și componentelor pentru vehicule rutiere, în conformitate cu acordurile de la Geneva, Ministerul Transporturilor (19/A) și RAR (19/B) au fost notificate la Secretariatul General al Organizației Națiunilor Unite ca Departament administrativ și, respectiv, Serviciu tehnic, însărcinate cu aplicarea prevederilor acordurilor mai sus menționate. Prin delegare, RAR poate desemna alte servicii tehnice notificate.

3.3. RAR atestă corectitudinea și obiectivitatea rapoartelor de încercări pe baza cărora se eliberează certificatele de omologare de tip CEE—O.N.U.

3.4. RAR ține evidența certificatelor de omologare de tip CEE—O.N.U. eliberate în România și a celor primite de la departamentele administrative ale celorlalte țări care sunt parte la acordurile de la Geneva.

3.5. Pentru eliberarea certificatelor de omologare de tip CEE—O.N.U. producătorii de vehicule rutiere, echipamente sau componente pentru vehicule rutiere adresează cererea însoțită de documentele precizate în fiecare regulament la RAR. Documentele respective trebuie să poarte antetul producătorului și să fie redactate în limba română, precum și în limba franceză sau engleză.

3.6. După primirea cererii de eliberare a certificatului de omologare de tip CEE—O.N.U. și în urma analizei documentelor, RAR stabilește dacă efectuează încercările în laboratoarele proprii sau delegă unul dintre serviciile tehnice menționate la pct. 3.2.

3.7. Serviciul tehnic delegat conform pct. 3.2 va comunica data la care se vor efectua încercările, în vederea participării unui reprezentant al RAR, care să asiste la efectuarea încercărilor și care să confirme decizia sa serviciului tehnic respectiv.

3.8. În ceea ce privește conformitatea producției, RAR, prin structurile sale specializate, va verifica, pe parcursul procesului de omologare, existența la fabricant a dispozițiilor adecvate și a programelor de inspecție documentate privind verificarea conformității vehiculelor, echipamentelor sau componentelor produse cu certificatului de omologare de tip CEE—O.N.U. RAR va conveni împreună cu fabricantul ca pentru fiecare omologare să se efectueze, la intervale specificate, încercări sau controale conexe, pentru a verifica dacă producția rămâne conformă cu tipul omologat, incluzând, unde este cazul, încercările specificate în regulamentul respectiv, anexă la acordurile de la Geneva.

3.9. Pe baza rapoartelor de încercări și a auditului efectuat de structurile specializate ale RAR, acesta redactează comunicarea privind acordarea/extinderea/refuzul/retragerea omologării sau oprirea definitivă a producției, îi acordă numărul de ordine și o prezintă spre aprobare departamentului administrativ național.

3.10. După semnare un exemplar al comunicării se transmite solicitantului omologării prin RAR, un exemplar se arhivează de către RAR și câte un exemplar se transmite departamentelor administrative din țările care sunt parte la regulamentul respectiv, prin departamentul administrativ național.

CAPITOLUL IV

Metodologia de acordare a omologării individuale pentru vehicule rutiere

4.1. Omologarea individuală reprezintă procedura prin care RAR atestă că un vehicul rutier fabricat, importat sau introdus în țară, prezentat pentru omologare, respectă reglementările și normele tehnice privind admiterea acestuia în circulație pe drumurile publice din România.

Omologarea individuală se efectuează la cererea scrisă a deținătorului — persoana fizică ce prezintă vehiculul la RAR și solicită omologarea acestuia. Cererea va conține referiri la proveniența vehiculului și la proprietarul acestuia, declarate pe propria răspundere.

Omologarea individuală se acordă de către RAR prin reprezentanțele județene sau reprezentanța municipiului

București, după caz, în funcție de localitatea în care își are domiciliul persoana care solicită omologarea.

4.2. Omologarea individuală se acordă pentru:

a) vehiculele rutiere noi, fabricate, importate sau introduse în România, în număr de cel mult 10 bucăți de același tip, de către aceeași persoană juridică sau fizică;

b) vehiculele rutiere care au mai fost înmatriculate anterior în altă țară și care se află la prima înmatriculare în România;

c) vehiculele rutiere construite din piese, echipamente și/sau subansambluri detașate;

d) vehiculele rutiere înmatriculate în România, dar la care s-au schimbat:

— categoria de folosință sau tipul/structura caroseriei;

— caroseria/șasiul în cadrul aceleiași tip de vehicul;

— motorul cu un alt motor decât cel care este precizat în CIV.

4.3. Omologarea individuală a vehiculelor rutiere se acordă de către RAR în urma verificărilor și, după caz, a încercărilor efectuate conform prevederilor reglementărilor și normelor tehnice în transporturile rutiere (RNTR), ca urmare a validării rezultatelor acestor verificări și, după caz, încercări, conform cărora vehiculele respective îndeplinesc condițiile tehnice în vederea admiterii în circulație în România.

Omologarea individuală include, de asemenea, operațiunile de identificare și de verificare a conformității vehiculului cu configurația codificată în numărul de identificare și cu datele din documentele însoțitoare ale vehiculului și din baza de date a RAR, precum și operațiunile de control pe liniile de inspecție tehnică.

4.4. Pentru vehiculele rutiere, cu excepția celor noi, prezentate la omologarea individuală, verificarea îndeplinirii condițiilor în vederea admiterii în circulație include și operațiunea de certificare a autenticității sau de identificare, după caz.

4.5. Documentul care atestă acordarea omologării individuale este cartea de identitate a vehiculului, document care se eliberează de RAR dacă sunt îndeplinite prevederile pct. 4.3 și care este completat și luat în evidență conform legislației în vigoare.

CAPITOLUL V

Metodologia de eliberare a cărții de identitate a vehiculului

5.1. Cartea de identitate completată numai cu datele despre vehicul se eliberează de către RAR:

— către solicitantul omologării, în cazul omologării individuale și în cazul vehiculelor rutiere deja înmatriculate în România, dacă vehiculul se încadrează în normele tehnice de siguranță a circulației, de protecție a mediului și în categoria de folosință căreia îi este destinat;

— către solicitantul omologării naționale de tip la vehiculele omologate de tip, în baza certificatului național de omologare de tip. Pentru aceasta solicitantul omologării naționale de tip va înainta RAR o cerere cuprinzând următoarele date pentru vehiculele la care dorește CIV: numărul certificatului de omologare națională de tip valabil pentru vehiculele în cauză, numărul (numerele) de omologare aferent(e), tipul/variantea/versiunea, numărul de identificare (VIN), seria/seriile de motor (dacă este cazul), culoarea fiecărui vehicul și anul de fabricație. În urma transmiterii listei RAR va verifica existența și corectitudinea datelor înscrise în cerere, iar în cazul apariției unor neconcordanțe va înștiința solicitantul omologării. Dacă nu există

neconcordanțe, solicitantul omologării primește numărul CIV solicitate, cu toate datele tehnice și de identificare înscrise. Solicitantul omologării naționale de tip are obligația să verifice corespondența dintre datele sus-menționate de pe CIV cu cele ale vehiculului.

Totodată solicitantul omologării de tip va atesta conformitatea vehiculului comercializat cu tipul omologat prin furnizarea către cumpărător a următoarelor:

— CIV semnată și ștampilată la rubrica corespunzătoare atestării conformității;

— certificatul de conformitate CE în original sau, după caz, o copie a certificatului de omologare națională de tip pe care atestă conformitatea.

5.2. Vehiculele rutiere care nu pot fi identificate de către RAR datorită alterării sau lipsei numerelor lor de identificare, așa cum au fost ele prevăzute de către constructor sau de o altă autoritate competentă, nu vor fi omologate pentru circulație, respectiv nu pot obține eliberarea sau modificările în CIV. În astfel de cazuri se va solicita expertizarea de către serviciile specializate ale Ministerului Administrației și Internelor. În urma acestui demers RAR va putea efectua activitățile sale specifice în cazul în care serviciile respective stabilesc identitatea vehiculului și proveniența legală a acestuia.

5.3. La epuizarea spațiului destinat înscrierii caracteristicilor tehnice ale vehiculului ori a datelor de identificare ale deținătorilor RAR va elibera un duplicat al CIV persoanei comunicate ca „proprietar“ de către autoritatea competentă pentru înmatriculare.

În cazul pierderii, furtului sau distrugerii cărții de identitate a vehiculului, RAR poate elibera un duplicat al CIV persoanei comunicate ca „proprietar“ de către autoritatea competentă pentru înmatriculare, cu respectarea celorlalte condiții legale.

5.4. RAR poate elibera CIV cu valabilitate limitată de 30 de zile pentru:

a) vehiculele care nu corespund integral condițiilor pe care trebuie să le îndeplinească vehiculele rutiere în vederea admiterii în circulație pe drumurile publice din România, în vederea scoaterii lor din țară;

b) vehiculele care urmează a fi exportate, după caz.

5.5. În situații speciale Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului poate aproba eliberarea CIV cu valabilitate limitată mai mare de 30 de zile, dar nu mai mult de un an.

CAPITOLUL VI

Metodologiile de efectuare a operațiunilor de certificare a autenticității și de identificare a vehiculelor rutiere în vederea înmatriculării

6.1. Certificarea autenticității se efectuează pentru autoturismele prezentate la omologarea individuală în vederea primei înmatriculări în România, precum și în alte cazuri stabilite prin protocol între Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului și Ministerul Administrației și Internelor. În celelalte cazuri, pentru înmatricularea vehiculelor se va elibera nota de identificare. Se exceptează cazurile prevăzute la art. 13 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 78/2000 privind omologarea vehiculelor rutiere și eliberarea cărții de identitate a acestora, în vederea admiterii în circulație pe drumurile publice din România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 230/2003.

6.2. Metodologia de efectuare a operațiunii de certificare a autenticității

6.2.1. *Certificarea autenticității unui vehicul rutier* reprezintă atestarea de către RAR sau de către reprezentanții autorizați ai RAR a faptului că vehiculul respectiv și principalele sale elemente de identificare sunt originale și/sau nu au fost supuse unor modificări neautorizate, precum și a faptului că documentele de proveniență eliberate de autoritățile competente străine sunt autentice. Prin *documente de proveniență eliberate de autoritățile competente* se înțelege cartea de identitate a vehiculului sau documentul de înmatriculare din țara respectivă. La certificarea autenticității se atestă și faptul că, la data solicitării, vehiculul nu este reclamat ca fiind furat din țară sau străinătate potrivit bazei de date a autorității competente la care RAR are acces.

6.2.2. Certificarea autenticității vehiculelor se efectuează în vederea depistării eventualelor modificări ale seriilor de identificare, controlului unor însemne de identificare specifice ale fabricantului și verificării altor date ale fabricantului care permit stabilirea exactă a conformității vehiculului și a componentelor acestuia cu cele originale.

6.2.3. Certificarea autenticității documentelor de proveniență constă în verificarea originalității elementelor de securitate ale formularului tip.

6.2.4. Verificarea dacă vehiculul este reclamat furat se efectuează după numărul de identificare al acestuia la data efectuării certificării autenticității, potrivit bazei de date a autorității competente la care RAR are acces.

6.2.5. În cazul în care rezultatul verificărilor efectuate conform pct. 6.2.2., 6.2.3. și 6.2.4. este corespunzător, se eliberează persoanei care a prezentat vehiculul certificatul de autenticitate al cărui termen de valabilitate este de 30 de zile de la data emiterii.

6.3. Metodologia de efectuare a operațiunii de identificare a vehiculelor rutiere, în vederea înmatriculării

6.3.1. Identificarea unui vehicul rutier în vederea înmatriculării sale se efectuează de către RAR și constă în verificarea și atestarea identității vehiculului în raport cu datele menționate în CIV.

6.3.2. Identificarea unui vehicul rutier în vederea înmatriculării sale se finalizează prin eliberarea notei de identificare către persoana care a prezentat vehiculul.

6.3.3. Termenul de valabilitate a notei de identificare este de 30 de zile de la data eliberării.

CAPITOLUL VII

Dispoziții finale

7.1. Aplicarea ultimei modificări a unei directive de bază, precizată prin RNTR 2, impune respectarea tuturor celorlalte directive anterioare, aplicabile omologării naționale de tip în situația respectivă, cu excepția cazului în care se prevede altfel.

7.2. Până la notificarea modificării denumirii departamentului administrativ național, în comunicările privind omologarea de tip CEE—O.N.U. a vehiculelor rutiere, echipamentelor și componentelor pentru vehicule rutiere transmise conform prevederilor acordurilor de la Geneva, se va introduce o notă de subsol cu următorul conținut: „Vechea denumire a Departamentului administrativ este Ministerul Transporturilor“.

DECIZII

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE
COMISIA CENTRALĂ FISCALĂ

DECIZIE

pentru aprobarea soluțiilor privind aplicarea unor prevederi referitoare la taxa pe valoarea adăugată și impozitul pe venit

Se aprobă soluțiile prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta decizie, referitoare la aplicarea unitară a prevederilor unor articole din Ordonanța Guvernului nr. 3/1992 privind taxa pe valoarea adăugată, republicată, cu modificările și completările ulterioare, din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 17/2000 privind taxa pe valoarea adăugată, cu modificările și completările ulterioare, și din Legea nr. 345/2002 privind taxa pe valoarea adăugată, cu modificările ulterioare, și referitoare la aplicarea unitară a

prevederilor unor articole din Legea bugetului de stat pe anul 2003 nr. 631/2002, coroborate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 7/2001 privind impozitul pe venit, aprobată și modificată prin Legea nr. 493/2002, cu modificările și completările ulterioare, adoptate de Comisia centrală fiscală, constituită în baza Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 718/2003, în ședința din data de 7 iulie 2003.

Ministrul finanțelor publice,
Mihai Nicolae Tănăsescu

București, 28 iulie 2003.
Nr. 8.

ANEXĂ

SOLUȚII

privind aplicarea unor prevederi referitoare la taxa pe valoarea adăugată

I. Art. 4 din Ordonanța Guvernului nr. 3/1992 privind taxa pe valoarea adăugată, republicată, cu modificările și completările ulterioare, art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 17/2002 privind taxa pe valoarea adăugată, cu modificările și completările ulterioare, art. 7 și art. 29 lit. D.d)—f) din Legea nr. 345/2002 privind taxa pe valoarea adăugată, cu modificările ulterioare

1. Taxa pe valoarea adăugată neachitată în termenul legal, evidențiată în contabilitate de persoanele impozabile înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată pentru operațiuni de leasing contractate cu locatori/finanțatori din străinătate, servicii contractate cu prestatori cu sediul sau cu domiciliul în străinătate, pentru care locul prestării se consideră a fi în România dacă prestatorul de servicii nu și-a desemnat un reprezentant fiscal în România, precum și pentru servicii contractate cu prestatori din străinătate pentru care beneficiarii aveau obligația, conform legii, să plătească taxa pe valoarea adăugată, care au fost efectuate până la data de 1 martie 2003 exclusiv, se regularizează astfel:

a) dacă prestările de servicii respective au fost destinate exclusiv realizării de operațiuni care dau drept de deducere, taxa pe valoarea adăugată aferentă acestor operațiuni se va înscrie la rândul 3 „regularizări” din decontul privind taxa pe valoarea adăugată, ca taxă colectată, și la rândul 10 „regularizări” din decont, ca taxă deductibilă;

b) dacă prestările de servicii respective au fost destinate realizării de operațiuni care sunt supuse *pro rata*, taxa colectată va fi înscrisă la rândul 3 „regularizări” din decontul privind taxa pe valoarea adăugată, iar taxa deductibilă afectată de *pro rata* aplicabilă la data efectuării operațiunii va fi înscrisă la rândul 10 „regularizări”;

c) dacă prestările de servicii respective au fost destinate realizării de operațiuni care nu dau drept de deducere, taxa datorată bugetului de stat este la nivelul taxei colectate și se va înscrie la rândurile 3 și 15 din decontul privind taxa pe valoarea adăugată.

Din punct de vedere contabil se va storna înregistrarea 4428 = 446 și se va efectua înregistrarea 4426 = 4427.

Dacă serviciile achiziționate sunt destinate realizării de operațiuni prevăzute la lit. b) și c), taxa sau diferența de taxă pe valoarea adăugată nedeductibilă se va înregistra prin formula contabilă 635 = 4426, la data încheierii decontului privind taxa pe valoarea adăugată în care au fost reflectate operațiunile.

Pentru operațiunile prevăzute mai sus se datorează dobânzi și penalități de întârziere conform legislației privind calculul și plata sumelor datorate pentru neachitarea la termen a impozitelor și taxelor.

2. În situația în care organele de control, cu ocazia verificărilor efectuate, constată că persoanele impozabile nu au efectuat regularizări prevăzute la pct. 1, vor aplica aceeași procedură la data constatării acestora.

II. Art. 23 din Legea nr. 345/2002 privind taxa pe valoarea adăugată

1. În anul 2003 persoanele impozabile care, până la 1 mai 2003, au avut subunități înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată și care nu au solicitat aprobare pentru *pro rata* lunară vor determina taxa pe valoarea adăugată deductibilă aferentă achizițiilor destinate atât realizării de operațiuni care dau drept de deducere, cât și celor care nu dau drept de deducere, astfel:

a) pentru lunile aprilie—noiembrie 2003 se va utiliza o *pro rata* provizorie determinată în funcție de realizările efective din anul 2002, pe total unitate, după formula prevăzută

la art. 61 alin. (4) din Normele de aplicare a Legii nr. 345/2002 privind taxa pe valoarea adăugată, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 598/2002, astfel cum au fost modificate prin Hotărârea Guvernului nr. 348/2003, sau o *pro rata* provizorie estimată în funcție de operațiunile prevăzute a fi realizate în anul 2003;

b) în luna decembrie se va determina *pro rata* definitivă în funcție de realizările efective din cursul anului 2003, pe total unitate, și se va înscrie în decontul de taxă pe valoarea adăugată întocmit pentru luna decembrie.

Regularizarea deducerilor operate în lunile ianuarie—martie 2003 se face prin aplicarea *pro rata* definitivă asupra taxei pe valoarea adăugată deductibile aferente achizițiilor destinate atât realizării de operațiuni care dau drept de deducere, cât și operațiunilor care nu dau drept de deducere, rezultată din deconturile privind taxa pe valoarea adăugată depuse în această perioadă de subunități și de unitate pentru activitatea proprie, după caz. Diferența dintre suma rezultată și suma efectiv dedusă se cumulează cu diferență calculată pentru perioada aprilie—noiembrie 2003.

Pentru lunile aprilie—noiembrie 2003 regularizarea se face prin aplicarea *pro rata* definitivă asupra taxei pe valoarea adăugată deductibile aferente achizițiilor destinate atât realizării de operațiuni care dau drept de deducere, cât și operațiunilor care nu dau drept de deducere, rezultată din deconturile privind taxa pe valoarea adăugată depuse în această perioadă de unitate. Diferența dintre suma rezultată și suma efectiv dedusă pe bază de *pro rata* provizorie se cumulează cu diferența determinată pentru lunile ianuarie—martie 2003 și se înscrie la rândul 10 din decontul lunii decembrie 2003.

Pentru achizițiile destinate atât realizării de operațiuni care dau drept de deducere, cât și celor care nu dau drept de deducere, din luna decembrie, se aplică *pro rata* definitivă determinată în luna decembrie în funcție de realizările efective din cursul anului 2003 ale unității.

2. În cazul persoanelor impozabile care, până la 1 mai 2003, au avut subunități înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, dacă solicită și obțin aprobarea organelor fiscale pentru ca *pro rata* să fie determinată lunar, potrivit prevederilor art. 61 alin. (8) din Normele de aplicare a Legii nr. 345/2002 privind taxa pe valoarea adăugată, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 598/2002, cu modificările ulterioare, au obligația să recalculeze taxa dedusă de la începutul anului, cumulată pe total unitate, pe bază de *pro rata* lunară.

III. Punctul VI din Decizia nr. 7/2002 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 6 ianuarie 2003 se modifică și va avea următorul conținut:

„VI. Art. 18, art. 24 alin. (2) lit. c) și art. 29 lit. B.a) din Legea nr. 345/2002 privind taxa pe valoarea adăugată

1. În sensul taxei pe valoarea adăugată se consideră că desfășoară activitate de intermediere în turism:

a) agențiile de turism care prestează unor persoane fizice sau persoane, indiferent de statutul lor juridic, care nu sunt înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, servicii de transport, hoteliere, de alimentație publică și altele de aceeași natură, pentru care locul prestării este considerat a fi în România, dacă aceste servicii nu sunt efectuate cu mijloace proprii sau închiriate;

b) agențiile de turism care prestează unor beneficiari, indiferent de statutul lor juridic, servicii de transport, hoteliere, de alimentație publică și altele de aceeași natură, pentru care locul prestării este considerat a fi în străinătate, dacă aceste servicii nu sunt efectuate cu mijloace proprii sau închiriate.

2. Agențiile de turism care desfășoară activitate de intermediere în turism vor consemna prestările de servicii efectuate în facturi fiscale cu mențiunea „T.V.A. inclusă”, fără a evidenția distinct suma taxei pe valoarea adăugată, care se determină potrivit prevederilor art. 51 din Normele de aplicare a Legii nr. 345/2002 privind taxa pe valoarea adăugată, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 598/2002.

3. Agențiile de turism care nu desfășoară activitate de intermediere în turism vor consemna prestările de servicii în facturi fiscale, evidențiind distinct taxa pe valoarea adăugată determinată prin aplicarea cotei standard asupra bazei de impozitare prevăzute la art. 18 alin. (1) din Legea nr. 345/2002 privind taxa pe valoarea adăugată.“

IV. Art. 3 alin. (4) și art. 22 alin. (4) lit. c) din Legea nr. 345/2002 privind taxa pe valoarea adăugată

1. Nu se consideră livrare de bunuri sau o operațiune asimilată livrării de bunuri, în sensul art. 3 alin. (4) din Legea nr. 345/2002 privind taxa pe valoarea adăugată, cu modificările și completările ulterioare, acordarea de către persoana impozabilă a bunurilor achiziționate sau fabricate de către aceasta, în mod gratuit, pentru acțiuni de publicitate, acestea fiind utilizate în scopul desfășurării activității economice a persoanei impozabile.

2. Persoana impozabilă își poate exercita dreptul de deducere, potrivit prevederilor art. 22 alin. (4) lit. c) din Legea nr. 345/2002 privind taxa pe valoarea adăugată, cu modificările și completările ulterioare, pentru bunurile și/sau serviciile achiziționate în vederea realizării de acțiuni de publicitate, fiind cheltuieli permise de lege fără a fi limitate.

SOLUȚIE

pentru aplicarea unitară a prevederilor art. 5 și 9 din Ordonanța Guvernului nr. 7/2001 privind impozitul pe venit, aprobată și modificată prin Legea nr. 493/2002, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu prevederile art. 32 din Legea bugetului de stat pe anul 2003 nr. 631/2002

I. Tratatul fiscal al biletelor de tratament și odihnă, inclusiv transportul

Pentru anul 2003 valoarea biletelor de tratament și odihnă, inclusiv transportul, suportată de persoana juridică angajator pentru:

- salariații proprii; și
- membrii de familie ai acestora,

în limita a 1,5% aplicată asupra fondului de salarii realizat anual, aferent salariaților cu contract individual de muncă,

reprezintă venituri neimpozabile pentru persoana fizică beneficiară și cheltuielă deductibilă la persoana juridică care acordă aceste drepturi salariale, în conformitate cu prevederile legilor care se coroborează și se completează în reglementarea acestei spețe, respectiv:

— art. 32 din Legea bugetului de stat pe anul 2003 nr. 631/2002;

— art. 9 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 7/2001 privind impozitul pe venit, aprobată cu modificări și

completări prin Legea nr. 493/2002, și normele metodologice date în aplicarea acestui articol, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 54/2003;

— art. 9 alin. (7) lit. e) din Legea nr. 414/2002 privind impozitul pe profit, cu modificările și completările ulterioare.

În situația în care persoana juridică acordă bilete de tratament și odihnă în cuantum care depășește 1,5% aplicat asupra fondului de salarii realizat anual, aferent salariaților cu contract individual de muncă, valoarea excedentului devine cheltuială nedeductibilă fiscal pentru persoana juridică, în conformitate cu același temei legislativ prezentat anterior, și nu este venit impozabil pentru persoana fizică.

II. Tratatamentul fiscal aplicat ajutoarelor de înmormântare, ajutoarelor pentru pierderi însemnate în gospodăriile proprii ca urmare a calamităților naturale și în cazul unor boli grave sau incurabile, acordate salariatului, contravalorii darurilor acordate copiilor minori ai salariaților cu ocazia Zilei de 1 iunie și a sărbătorilor de Crăciun, în limita sumei de 1.100.000 lei pentru fiecare copil și eveniment, și contravalorii cheltuielilor de deplasare efectuate de angajator pentru acoperirea costului transportului la și de la locul de muncă al salariaților

Pentru anul 2003:

— ajutoarele de înmormântare acordate potrivit clauzelor din contractele de muncă;

— ajutoarele pentru pierderi însemnate în gospodăriile proprii ca urmare a calamităților naturale și în cazul unor boli grave sau incurabile, acordate salariatului;

— contravaloarea darurilor acordate copiilor minori ai salariaților cu ocazia Zilei de 1 iunie și a sărbătorilor de Crăciun sau a altor sărbători similare specifice altor culte

religioase recunoscute de lege, în limita sumei de 1.100.000 lei pentru fiecare copil și eveniment;

— contravaloarea cheltuielilor de deplasare efectuate de angajator pentru acoperirea costului transportului la și de la locul de muncă al salariaților,

suportate de persoana juridică angajator, în limita a 1,5% aplicată asupra fondului de salarii realizat anual, aferent salariaților cu contract individual de muncă, reprezintă venituri neimpozabile pentru persoana fizică beneficiară și cheltuială deductibilă la persoana juridică care acordă aceste drepturi salariale, în conformitate cu prevederile legilor care se coroborează și se completează în reglementarea acestei spețe, respectiv:

— art. 32 din Legea bugetului de stat pe anul 2003 nr. 631/2002;

— art. 5 și 9 din Ordonanța Guvernului nr. 7/2001 privind impozitul pe venit, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 493/2002 și normele metodologice de aplicare a acestor articole, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 54/2003;

— art. 9 alin. (7) lit. e) din Legea nr. 414/2002 privind impozitul pe profit, cu modificările și completările ulterioare.

În situația în care persoana juridică acordă ajutoare de natura celor menționate, în cuantum care depășește 1,5% aplicat asupra fondului de salarii realizat anual, aferent salariaților cu contract individual de muncă, valoarea excedentului devine cheltuială nedeductibilă fiscal pentru persoana juridică, în conformitate cu același temei legislativ prezentat anterior, și nu este venit impozabil pentru persoana fizică.

RECTIFICĂRI

În Hotărârea Guvernului nr. 766/2003 privind organizarea și funcționarea Corpului de Control al Guvernului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 497 din 9 iulie 2003, se face următoarea rectificare:

— la art. 15 alin. (2), în loc de: „... *Legii nr. 188/1991* ...“ se va citi: „... *Legii nr. 188/1999* ...“.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București, cont nr. 2511.1—12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București și nr. 5069427282 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78, E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro